

REPUBLIKA SLOVENIJA

KABINET PREDSEDNIKA VLADE

VELJA GOVORJENA BESEDA!

GOVOR

PREDSEDNIKA VLADE RS BORUTA PAHORJA NA OTVORITVI VI. KONFERENCE ZNAJSTVENIKOV IN GOSPODARSTVENIKOV IZ SVETA IN SLOVENIJE

Ljubljana, 14. oktober 2009

*Spoštovane znanstvenice in spoštovani znanstveniki,
gospodarstvenice in gospodarstveniki,
spoštovani gostje na VI. Konferenci znanstvenikov in
gospodarstvenikov iz sveta in Slovenije,*

danes živimo v tehnološko, gospodarsko in informacijsko naprednem svetu, v svetu, v katerem so inovacije tako rekoč del našega vsakdana. V tem našem svetu so nova znanja in spoznanja, ki jih odkrivajo znanstveniki podlaga za nove proizvode in nove tehnologije, ki v nadaljevanju prispevajo k večji dodani vrednosti. Za Slovenijo in njen razvoj je nujno, da se s svojim znanstvenim in tehnološkim, ter razvojnim potencialom vključi v svetovni tok sprememb, ob tem pa je bistveno, da poskrbimo za vzpostavitev realnega in ciljno orientiranega odnosa med univerzo, znanstvenimi inštituti in gospodarstvom ter sistematičnim vključevanjem le-teh v druge tovrstne sisteme po svetu. V teh procesih ste vsekakor naši državi in vsem nam v veliko pomoč ugledni in uveljavljeni znanstveniki slovenskega rodu, ki živite in ustvarjate doma in po vsem svetu.

Slovenska vlada je vlaganja v znanost izpostavila kot enega izmed njenih temeljnih dolgoročnih ciljev in čeprav nekateri cilji, ki so bili zastavljeni v Resoluciji o Nacionalnem raziskovalnem in razvojnem programu za 2006-2010 ne bodo doseženi na način, kot so bili zamišljeni v obdobju gospodarskega razcveta, si tu pred vsemi vami upam zagotoviti, da smo v zadnjem letu našli sveže ideje in prave instrumente, s katerimi smo znatno povečali vlaganja v znanost in tehnologijo, predvsem pa poskrbeli za učinkovito uporabo sredstev za razvoj le teh.

Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo je nedavno objavilo rezultate razpisa za Centre odličnosti za leto 2009 in naj vam povem, da je sredstva v višini skoraj osemdesetih milijonov evrov ministrstvo razdelilo med osem centrov, ki združujejo tako raziskovalne inštitute, kot tudi univerze in gospodarska združenja. Omenjeni Centri odličnosti so projekt, s katerim želi naša vlada doseči presežne kakovosti in se osredotočiti na prebojna področja, kot so npr. novi materiali, biotehnologije, nizko ogljične tehnologije in z njimi poseči tudi na področje vesolja. Prav tu bi želel poudariti, da je Slovenija vstopila v Evropsko vesoljsko agencijo prav z namenom, da omogoči vključitev slovenskih inštitutov in gospodarskih družb v raziskave vesolja.

Kot predsednik Vlade Republike Slovenije in tudi kot državljan Slovenije iskreno pozdravljam zavzetost Svetovnega slovenskega kongresa, ki na različne načine spodbuja sodelovanje in

povezovanje med slovenskimi znanstveniki v tujini in domačim gospodarstvom. Številne študije kažejo, da je prav gospodarstvo eden od največjih razlogov za novodobno emigracijo, saj največ strokovnjakov odide v tujino prav zaradi gospodarstva. Iz tega razloga je sodelovanje med državo, univerzami, gospodarstvom in našimi izjemnimi strokovnjaki izjemnega pomena. V tem trenutku se nam pojavlja le vprašanje pogojev, ki jih je potrebno ustvariti pri nas doma, da bi se posamezniki s svojimi dragocenimi izkušnjami, bili pripravljeni vrniti in delovati v prid k skupnemu razvoju naše države.

Vsi se gotovo strinjamo, da so najbolj usposobljeni kadri, ključni za razvoj in prehod v družbo znanja, in ravno zato je emigracija teh kadrov za majhno državo kot je Slovenija še posebej problematična. Da to razumemo, moramo najprej poznati razloge zakaj se nekdo odloči za odhod v tujino. Analize kažejo, da se je v času desetih let, med leti 1995 in 2005 iz Slovenije zaradi »nabiranja znanja ali dela v tujih znanstvenih ustanovah«, izselilo okoli 15% vseh zaposlenih v organizacijah v katerih so bili zaposleni. Iz tega sledi, da lahko kot najpogostejši razlog za odhod v tujino navedemo ravno raziskovalno delo oziroma slabe pogoje pri nas. In tu je naša vloga, vloga te vlade izjemno pomembna. Podatek, da naj bi se le petina evidentiranih znanstvenikov, ki so odšli v tujino, kasneje vrnila nazaj domov je dejstvo, da je naša skupna naloga pritegniti in povečati zanimanje pri ljudeh po vračanju v domovino, da s svojimi bogatimi izkušnjami in plemenitim znanjem doprinesejo k razvoju naše države. Beg možganov pomeni za vsako državo izgubo razvojnih potencialov na vseh področjih, zato je naša dolžnost, da nekaj storimo. Zato pozdravljamo idejo »kroženja znanja in ljudi« (t. i. brain circulation), ki vse bolj izrazito nastopa v okviru EU in bolonjskega procesa. Takšen pristop je zagotovo dobra osnova za takšen preboj in nadaljnje sodelovanje matične domovine s strokovnjaki, ki delujejo v tujini in so pri svojem delu še posebej izjemni.

Danes se srečujemo z gospodarsko krizo globalnega pomena, ki jo lahko razumemo tudi kot priložnost, priložnost za spremembe in nove korake k krepitvi razvoja. Naj se vrnem k temu, da v tujini deluje veliko slovenskih poslovnih klubov in številnih slovenskih gospodarskih organizacij z odličnim poznavanjem poslovnih običajev, zakonodaje in razvoja trga v določeni državi. V glavnem so to uspešna podjetja, ki s svojimi bogatimi izkušnjami igrajo izjemno pomembno vlogo pri krepitvi gospodarskega sodelovanja med drugo državo in Slovenijo. Zaradi zavedanja pomembnosti gospodarskega sodelovanja tudi danes že potekajo nekateri projekti čezmejnega sodelovanja, ki kažejo ravno na to, kako učinkovito in nujno je poznavanje potencialnih investorjev s katerimi lahko prej dosežemo omenjen končni cilj hitrejšega in stabilnega gospodarskega razvoja. Le z okrepljenim sodelovanjem lahko ustvarimo pogoje za usklajene interese in le skupaj lahko najdemo priložnosti za investiranje v matično domovino. Vsi se strinjamo, da se le s skupnimi močmi do danes neizkoriščeni potenciali lahko združijo in pripeljejo do vsem skupnega končnega cilja – hitrejši in stabilen gospodarski razvoj.

Prepričan sem, da bodo zaključki te konference, ki jo danes s ponosom odpiramo v pomoč nadaljnjim usmeritvam Republike Slovenije na področju sodelovanja s slovenskimi znanstveniki in gospodarstveniki, ki ste razseljeni po vsem svetu. Čeprav je svet velik so vezi, ki jih stkemo z domačimi tako močne, da presežejo vse razdalje. Še enkrat naj vam kot predsednik Vlade RS in kot državljan Slovenije izrazim iskreno dobrodošlico in želim vsem obilo uspehov.